

бятъ въ ништо; нито пъкъ служатъ да избистрюватъ понятия-та на народа и да го освобождаватъ отъ съ- какви пагубни суевѣрия и предразсѣдъци — тѣ почи- вать въ библиотеки-тѣ заровени въ праха. Учени-тѣ стоятъ отдѣлно — сами за себе-си и съвсемъ отстра- нени отъ народа; тѣ се трудятъ за собствено-то си задоволствие и въ туй губятъ сѣко и най-малко же- лание и възможность, да могатъ да различаватъ пол- ъзния трудъ отъ ден-губство-то и хаби време-то. Съки трудъ е полъзенъ, кога-то принася полза на у- чения човѣкъ и съки такъвзи трудъ е бездѣйствие, кога-то общество-то нѣма отъ него никаква полза. При такива условия и наука-та трѣба да осиромашѣе и да остане дребничарство (педантизмъ). Самъ Архи- медъ ни представя единъ любопитенъ примѣръ, какъ учени-тѣ отдѣлени отъ свѣта хабятъ своя-та мощь и сила въ дѣтински забавления. Въ едно изъ свои- тѣ списания той доказва, че е възможно да се пре- брои не само сичкия пясъкъ по морски-тѣ брѣгове, ами дори и колко зърна пясъкъ трѣбаше, ако се по- криеше пространство-то измежду земя-та и неподви- жни-тѣ звѣзди. И дѣйствително той прави смѣтка върху това. «Таквази книга, говори Дреперъ, не е ништо друго, освенъ игра на математическия испо- линъ, който безгрижно се забавлява съ своя-та соб- ственна сила.» Таквази книга — притуряме и ние отъ наша страна — е едно очевидно доказателство за жалостно-то положение на онуй общество, въ срѣда- та на което се поевява едно таквози нѣшто. Лошо и много лошо минува живота на онзи народъ, у кого